Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi MDCXXVIII.

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Index Titvlorvm Principalium ac Capitulorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Visual Library

fuerint. Et, quoniam nonnullæ reperiuntur Religiones, poſt Conſtitutionem dictam exortæ & exemptæ, & quæ, licet ſint de Provincia Colonienſi, ſe comprehendi non putant, & periculoſam Cenſuram parvi pendunt: Hinc Nos Apoſtolica autoritate decernimus, Statutum illud, in jam dictis per Nos caſibus, cum ſua pœna, ad omnes & ſingulas Religiones, tam exemptas quam non exemptas, etiam Ciſtertienſes, ubilibet per Provinciam conſtitutos, extendi; ita tamen, quod non niſi anno revoluto pœna locum ſibi vendicet. Præcipimus igitur omnibus Religioſis perſonis, exemptis & non exemptis, per Provinciam Conſtitutis, ut quanto citius ad Reformationem ſe adaptent, illam recipiant & continuent. Quod ſi intra annum non fecerint, eo ipſo in pœnam ſtatuti prælibati, & alias Iuris & Regularum ſuarum pœnas, ſe ſciant incidiſſe. Per hanc tamen annalem pœnæ ſuſpenſionem, non credant ſecum diſpenſatum, quo minus ad votorum ſuorum obſervantiam, ſub pœna peccati mortalis, ſemper ſint adſtricti. Datum Coloniæ ſub Noſtro ſigillo, die octavo menſis Martii, anno à Nativitate Domini milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſecundo, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri, Domini Nicolai, Divina Providentia Papæ quinti, anno quinto.

Quocirca veſtræ Fraternitati omnia & ſingula, ſic, ut præmittitur, facta, ſtatuta & ordinata, inſinuamus, publicamus, & notificamus, per præſentes.

Continuat hic D. Theodoricus interſectam paulo antè ſuam ad Epiſcopum Leodienſ. Epiſtolam.

Datum in Civitate Noſtra Colonienſi, Noſtro ſub ſigillo, præſentibus appenſo, anno Domini M CCCC LII, die nona menſis Martii.

CANONES
CONCILII PROVINCIALIS COLONIENSIS,
Celebrati Anno M D XXXVI.

INDEX TITVLORVM
Principalium ac Capitulorum.

PARS I.
DE MVNERE EPISCOPALI.

Officium Epiſcopi, poſt verbi prædicationem, conſiſtit potiſſimum in impoſitione manuum, & viſitatione Eccleſiarum.

De impoſitione manuum, quæ eſt Ordinum Eccleſiaſticorum collatio, ac inſtitutio miniſtrorum. Cap. 1
Ad certum titulum, Eccleſiæ Miniſtros Canonice deligendos ordinandoſque. 2
Manum nemini cito imponendam. 3
Humani adfectus, & venalitas in Beneficiis Eccleſiaſticis, execrabiles. 4
Beneficia Eccleſiaſtica, priuſquam vacent, nemini promittenda. 5
Dignis tantum Beneficia eſſe conferenda. 6
Idoneos tantum in Prælatos eligendos eſſe. 7
In eligendo ætas, mores, literatura, & ſacer Ordo, ſpectandæ. 8
Electionem ſynceram eſſe oportere. 9
In confirmatione Electionis, quæ expendenda. 10
Per Patronos, idoneos præſentari oportere. 11
Quid incumbat Archidiaconis. 12
Aliquot abuſus Officialium inter viſitandum corrigendi. 13
Omnes, qui de Beneficiis diſponunt, ſui officii admonendi. 14
Moderatio, Patronos Laicos reſpiciens. 15
De Officio Vicariorum in Pontificalibus. 16
Quid Epiſcopis potiſſimum curandum ſit. 17
De ætate Ordinandorum. 18
Teſtimonium vitæ ac doctrinæ, per initiandos ſacris, exhibendum. 19
De eruditione Ordinandorum inquirendum. 20
Videndum, quo affectu ad Ordines accedatur. 21
Quanto temporis ſpatio ante majorum Ordinum receptionem, initiandi ſe præſentare debeant. Item & quid initiandi tum ſecum allaturi ſint. 22
Quale teſtimonium afferendum. 23
Die Mercurii, proxima ante ſuſceptionem Ordinum, examinandi, qui initientur ſacris. 24
Neminem ab examinatione immunem eſſe oportere. 25

Cujus

Cujus admonendi ſint, pridie Ordinationis, initiandi ſacris. 26
In minoribus Ordinibus conferendis, quæ cura adhibenda. 27
Ab initiandis nihil exigendum. 28
Literæ dimiſſoriæ nulli temere concedendæ. 29
Tituli Ordinandorum diligenter diſcutiendi. 30
Peregrini Clerici quomodo admittendi. 31
Odioſa Beneficiorum pluralitas in una eademque perſona. 32
Diſpenſationes inſpiciendæ, ut occurratur abuſibus. 33
In reſignationibus ac permutationibus Beneficiorum, quæ cura adhibenda. 34
Præſtat, paucos eſſe bonos, quam multos inutiles, Sacerdotes. 35
De Viſitatione ultimo loco dicendum. 36

PARS II.

DE Officio privato ac publico, vitaque ac moribus Clericorum, generatim. Cap. 1
Vnde Clerici appellatio derivata. 2
Clericum ſuo Officio intentum eſſe oportere. 3
Duplex Clericorum miniſterium. 4
Biblia à Clericorum manibus nunquam deponenda. 5
De Horariis precibus indies perlegendis, & reformandis Breviariis. 6
Pro cujuslibet affectu non facile novandum quid in Eccleſiaſtico Officio. 7
Quo affectu Horarias preces perſolvere oporteat. 8
Summa devotione Miſſæ ſacrum celebrari oportere. 9
Arguuntur, qui polluta mente ad Altare Domini accedunt. 10
Revidenda Miſſalia ac Breviaria. 11
Quæ omitti aut decurtari, vel Organorum vel Cantorum concentu, haud debeant. 12
Quemadmodum Miſſa legenda. 13
Quid poſt elevationem Euchariſtiæ agendum. 14
Organorum melodia quemadmodum temperanda. 15
Singulis Dominicis diebus, quæ ipſis peculiaria ſunt, officia dicenda. 16
Confeſſio, Miſſæ præambulum, devote recitanda. 17
Cur Sacerdos in Altari miniſtrum habeat. 18
Omnis cultus Divinus ſumma cum veneratione peragendus. 19
De vita ac moribus Clericorum. 20
Ob quam cauſam Clerici male audiant, ac puniantur. 21
Præcipue cauſæ omnis mali, tres. 22
Ambitionem ac faſtum Clericali Officio maxime repugnare. 23
Omnis luxus Clerico interdictus. 24
Clerico non licere vel cauponem agere, vel tabernas, niſi neceſſitatis cauſa, intrare. 25
Habitus ſeu exterioris corporis cultus modeſtia à Clericis exigitur. 26
Mali exempli eſt, Sacerdotem ſe venditare in Capellanum delicato Laico aut mulierculæ. 27
Suſpecta mulierum cohabitatio Clericis interdicta. 28
Avaritia in Clero execrabilis. 29
Honeſto artificiolo victum quærere Clerico licet. 30
Clerici ne mercatores ſint, multo minus fœneratores. 31
Damnantur Clerici ſuperſtitioſi, ſcurræ, curioſi ac leviculi. 32

PARS III.

DE Metropolitanis, Cathedralibus & Collegiatis Eccleſiis, & in his miniſtrantibus. Cap. 1
De Officio Decanorum. 2
De Officiis in ejuſmodi Eccleſiis miniſtrantium, generatim. 3
De Canonicorum vita & officio. 4
Quemadmodum preces Horariæ, aliæque Divinæ laudes, decantandæ. 5
Inter ſacra nihil ne cogitandum quidem, quod Dei aut Eccleſiæ oculos offendat. 6
Decani Templi ſummi poteſtas in prævaricatores. 7
Quem oporteat eſſe veſtitum miniſtrantium in hiſce Eccleſiis. 8
Decani undique advigilabunt. 9
Ante omnia vero, ut Canonici ſacris adſint. 10
Vicarii, ut Divinis laudibus decantandis interſint, adigendi. 11
Ad perſonalem reſidentiam cogendi, quibus hæc per fundationes Beneficiorum eſt impoſita. 12
Lucri tantum cauſa ſacris adeſſe non oportere. 13
Capitula Diſciplinæ qualiter obſervanda. 14
Officium Decani in rebelles. 15
Contentioſi, ad pacem & concordiam per Decanum & Capitulum revocandi. 16
Pœna adverſus contentioſos pertinaces. 17
Quo tempore Capitulorum quotidianorum Conventus obſervandi. 18
Volumina ſtatutorum revidenda. 19
In Capitulis, à juramentorum facili exactione temperandum. 20
Inter viſitandum, de moderandis annis, qui expectantiæ appellantur, videndum. 21
Non oportere, à Canonico, recens admiſſo, pecuniam ſtatutariam duplicatam, ob anteceſſorem, exigi. 22
Communi neceſſitati Eccleſiæ, communi contributione conſulendum. 23
Tribunalia extra Templa collocanda. 24
Optandum, ut deambulationes in hiſce Eccleſiis prohiberi poſſint. 25
Theatrales ludos non inferendos templis. 26
Cujuſdam abuſus abrogatio. 27
Proceſſionum Collegiatarum Eccleſiarum, quæ ad Majorem fiunt, moderatio. 28
De Proceſſionibus non abrogatis. 29
Quomodo ad anniverſaria Epiſcoporum in Majori Eccle-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Eccleſia conveniendum ſit. 30
Minora miniſteria idoneis committenda, ac decenter peragenda. 31

PARS IV.

DE Parochis, ac eorum Vicariis, aliiſque verbi miniſtris. Cap. 1
Qui admittendi. 2
Orandus Deus, ut mittat operarios in meſſem ſuam. 3
Unde dignoſcere oporteat Pſeudoëccleſiaſtas. 4
Soli autoritate ordinaria comprobati, ad verbi miniſterium admittendi. 5
Quod ordinarii verbi miniſtri, ſunt legitimi Parochi, & illorum Vicarii, modò tamen hi examinati prius & admiſſi ſint. 6
Fratres mendicantes quatenus admittendi. 7
Quam modeſtiam fratres Mendicantes in verbi prædicatione ſervare oporteat. 8
Non ferendi, qui in Iuriſdictiones & poteſtates temere ad plebem invehuntur. 9
Abuſus eſt, qui Parocho ſuo Officio interdicit. 10
Fratres Mendicantes his Synodalibus Conſtitutionibus erunt parentes. 11
Decet quoque, ut fratres eatenus ordinariæ poteſtati ſubjiciantur. 12
De ſemel certo loco deſtinatis ac admiſſis, non temere retrahendis. 13
Qui, nulla legitima autoritate innixi, ſe verbi miniſterio ingerunt, uti ſeditioſi comprimendi. 14
Prohibentur omnes Apoſtatæ, Monachi ignoti, ac peregrini ſpermologi. 15
De Terminariis, quatenus admittendi. 16
Privilegiis fratrum nihil derogatur. 17
Monachorum Eccleſiæ, per Seculares (ut vocant) Presbyteros gubernandæ. 18

PARS V.

DE vita ac moribus Parochorum. Cap. 1
Vita ut doctrinæ in Parocho conveniat, neceſſarium. 2
Paſtorem gregis exemplum eſſe oportere. 3
Vitanda Parocho inprimis avaritia. 4
Parochi familiam, irreprehenſibilem eſſe debere. 5
Parocho luxus omnino cavendus. 6
Pudicitia ſervanda Parocho. 7
Quæ fugienda Parocho, & quæ ſectanda. 8

PARS VI.

DE diſſeminatione verbi. Cap. 1
Quid Parocho meditandum. 2
Fidelitas inprimis in Parocho requiritur. 3
Quis ſit fidelis verbi diſpenſator. 4
Omnis Scriptura ad geminam charitatem exigenda. 5
Summa Euangelicæ prædicationis. 6
Parocho cautiſſima ſolicitudine in prædicatione verbi utendum. 7
Quemadmodum ſermo temperandus. 8
Quid cavendum inter concionandum. 9
Nihil aut fabuloſum aut ſuſpectum adferendum. 10
Loquacitas vitanda. 11
Quemadmodum Parochum adverſus hæreticos pugnare oporteat. 12
A ſcommatis & conviciis abſtinendum. 13
In contentioſis dogmatibus quomodo docendus populus ſapere. 14
Qualem oporteat eſſe Parochum in reprehendendis criminibus. 15
Manifeſta reprehenſio utriuſque poteſtatis vitanda. 16
Quomodo corripiendi Magiſtratus. 17
Admonendus populus, ut oret pro Magiſtratibus. 18
Notantur, qui ſecus docent. 19
Summa doctrinæ Chriſtianæ in Enchiridion contrahenda. 20
Enchiridion quæ docebit. 21
Ordo concionandi, quem ſimpliciores ſequentur. 22
Sanctorum hiſtoriæ quatenus attingendæ. 23
Allegoriæ quomodo explicandæ. 24
Quomodo finienda concio. 25
Quid recitandum, finita concione. 26
Quomodo, finita concione, populus excitandus ad orandum pro defunctis. 27

PARS VII.

DE adminiſtratione Sacramentorum. Cap. 1
Inſtruendus populus, quid agatur in cujuſlibet Sacramenti exhibitione. 2
Quid agatur in Baptiſmo. 3
Cujus ſint admonendi ſuſceptores infantis. 4
Populus docendus, quid velint externa ſigna. 5
Quomodo accedendum ad Baptiſmum. 6
Baptiſmus in facie Eccleſiæ peragendus. 7
In Confirmationis exhibitione quid docendum. 8
Quomodo ad Sacramentum Confirmationis accedendum. 9
Cujus ſint admonendi ſuſceptores Confirmati. 10
De moderandis donariis, quæ ſuſceptores donant. 11
Docendus populus de ſignis externis. 12
De ſacroſancta Euchariſtia. 13
Quid docendus populus in hujus Sacramenti miniſtratione. 14
Quibus perſuaſum eſt, utramque ſpeciem Laicum participare oportere, quomodo docendi. 15
De veneratione ſacroſanctæ Euchariſtiæ. 16
Quomodo tantum miraculum in hoc Sacramento fiat, populus docendus. 17
Quomodo admonenda plebs, ad ſumendam Euchariſtiam accedens. 18
Qui ad hoc Sacramentum participandum admittendi. 19
Quatenus, alteri quàm ſuo Parocho confeſſus, ad Euchariſtiam admittendus. 20
Intra annum ſaltem ſemel communicandum. 21
Quorum admoneri populus, hoc Sacramentum parti-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

participaturus, maximè debeat. 22
Docendus quoque, cur hoc Sacramentum ſub ſpecie panis & vini inſtitutum ſit. 23
Quomodo ſingulis Dominicis diebus plebs ad audiendum Miſſam ſe præparabit. 24
Docendus populus generatim, quid agatur in Miſſa. 25
Corripiendus abuſus eorum, qui ante finitam Miſſam irreverenter diſcedunt. 26
Docendus populus, qua'e ſit Miſſæ Sacrificium. 27
Exequiæ ac Miſſæ pro defunctis, quando & cum qua admonitione celebrandæ. 28
Qui ad exequias evocandi. 29
De pœnitentiæ partibus. 30
Prima pœnitentiæ pars, Contritio, in ſuggeſto ſemper pertractanda. 31
Neminem non ad pœnitentiam invitari. 32
Presbyter, qui à Confeſſionibus eſt, qualis eſſe debeat. 33
Quid confitentem docebit Presbyter Confeſſarius. 34
Remedium pro ratione morbi adhibendum. 35
Nimis anxii quomodo tranquillandi. 36
Moderatio in caſibus reſervatis. 37
Publicæ Pœnitentiæ uſus in Eccleſiam revocandus. 38
Recitata Confeſſione, quid agendum per Parochum. 39
In Matrimonii Sacramento quid agant. 40
Quemadmodum monendi ſunt, qui Matrimonium contrahere affectant. 41
Matrimonium tria complecti. 42
Pium votum, & in clandeſtine contrahentes cenſura. 43
Conjunctio conjugum in facie Eccleſiæ peragenda. 44
Peregrinos & ignotos ſine legitimo teſtimonio non conjungendos. 45
In gradibus Conſanguinitatis & Affinitatis, Concilium generale obſervandum. 46
Ludicra tollenda. 47
De ſacro Ordine dictum eſſe prius. 48
Cur adhibeatur extrema Vnctio. 49
Quomodo impendenda Vnctio extrema. 50
A ſepultura nemo, in communione decedens, repellendus. 51
Quam admonitionem in ſepulturis & exequiis fieri oporteat. 52

PARS VIII.

De victu Parochorum. Cap. 1
Parochis victus neceſſarius ſuppeditandus. 2
Vicecuratos, quos vocant, ex proventibus Eccleſiæ congruam ſuſtentationem recepturos. 3
Qui Eccleſias unitas habent, Vicariis perpetuis portionem congruam aſſignare oportere. 4
Vbi reditus non ſuffecerint, quid agendum. 5
Denarius conſuetus, ſed duplicatus, pendendus. 6
Laudabilem conſuetudinem Agrippinæ Coloniæ, per hæc non abrogari. 7

PARS IX.

De conſtitutionibus ac conſuetudinibus Eccleſiaſticis. Cap. 1
Iejunia, ab Eccleſia indicta, reverenter obſervanda. 2
Irriſores Eccleſiaſticorum jejuniorum refelluntur. 3
Eccleſiæ conſtitutionem charitati cedere. 4
Quid in jejunio potiſſimum ſpectandum. 5
Redarguuntur, qui Quadrageſimæ obſervationem contemnunt. 6
Litaniæ & Rogationes cur inſtitutæ: & quomodo populus admonendus ſit. 7
Proceſſiones intra ſepta Eccleſiarum peragendæ. 8
Admonendus populus, cur feriæ inſtitutæ. 9
In feriis ſoli Deo vacandum. 10
Dies dedicationis templi extra Coloniam, uno die ubique celebrandus; & quomodo ſit admonendus populus. 11
Cur templa & Altaria conſecrentur. 12
Populus docendus, quid agatur & ſignificetur in conſecratione Templorum & Altarium. 13
Cur benedicantur Campanæ. 14
Docendus populus, ut ſignatis potius quam ſignis inhæreat. 15
Quicquid in cærimoniis ad abuſum ſpectat, caute ac diligenter cavendum. 16
Cur reconcilietur Templum aut Cœmeterium. 17
Quæ pollutio reconciliationem requirat. 18
Quorum ſumptu & expenſis reconciliatio facienda. 19
Immunitatem Eccleſiaſticam in duobus potiſſimum ſitam eſſe. 20
Quemadmodum Fraternitates reformandæ ſint. 21

PARS X.

De vita ac converſatione Monaſtica. Cap. 1
Neminem Monachiſmi profeſſione temere alligandum. 2
Admonendi parentes, ne liberos invitos in Monaſterium detrudant. 3
Quo affectu Monaſtica vita amplectenda. 4
In Monaſteriis habendus, qui doceat legem Domini. 5
Verbi prædicatorem in Monaſteriis eſſe oportere. 6
Monachi bonæ indolis, ad Academias mittendi. 7
Moniales non eſſe alligandas, ut nulli quam ſuo (ut vocant) Patri aut Præpoſito confiteantur. 8
Mutatam eſſe paulatim faciem Monaſteriorum; ac uſurpatum hoſpitii Ius, ſimul cum acceſſu, moderandum. 9
Viſitatio Monaſteriorum neceſſaria. 10
Sumptuoſi Monialium Præpoſiti abrogandi, & frugales œconomi conſtituendi. 11
In Monaſteriis Monialium, victum ac menſam communem eſſe oportere. 12

De Præpoſitis, ſolitariè commorantibus. 13
Viſitandæ domus Fratrum Teutonicorum, divi Ioannis Baptiſtæ, & Antonitarum. 14
De vita & converſatione Monachorum. 15
Monachorum ſtudia atque exercitationes quales eſſe oporteat. 16
Monachos vagos, ſub cuſtodiam revocandos. 17
Literas privatas, Monacho aut Monachæ, injuſſu Abbatis, reſignare non licere. 18
Canoniſſarum ſecularium mores reformandi. 19

P A R S XI.

De Hoſpitalibus & Orphanotrophiis, aliiſque id genus piis locis. Cap. 1
In hoſpitalibus inprimis animæ curandæ, deinde corpus. 2
In hoſpitalia qui recipiendi. 3
In hoſpitalia pauperes ejus loci, ubi conſtituta ſunt, potiſſimum recipiendos, maximè contagioſis morbis implicitos. 4
Mendicantibus validis hoſpitalia clauſa & mendicitatem interdictam eſſe oportere. 5
Magiſtrorum hoſpitalium pravi affectus damnantur. 6
Quam graviter peccent, qui ex pauperum victu ſe ditant. 7

P A R S XII.

De Scholis, Typographis, ac Bibliopolis. Cap. 1
Scholæ inter viſitandum repurgandæ, ac inſtituendæ. 2
Apud ſingulas Eccleſias habendus vir eruditus, qui Clericos ejus Eccleſiæ inſtituat. 3
Qui huic viro victum ſuppeditabunt? 4
Quemadmodum Academiæ inſtaurari, ac ſtudia ali poſſint. 5
Pium votum, ad ſtudia ſublevanda. 6
Decretalem Honorii Tertii, quoad ejus fieri poteſt, renovari, æquum eſſe. 7
Quid curandum in Academiis. 8
Nihil imprimendum aut vendendum, niſi reviſum prius. 9

P A R S XIII.

De Iuriſdictione Eccleſiaſtica contentioſa. Cap. 1
Excommunicationis origo & præcipuus uſus. 2
Quur paſſim in omnes inobedientes Excommunicationis cenſura diſtringi cœperit. 3
Vſum Excommunicationis in publicè criminoſos, in lucem revocandum. 4
Quid cavendum in decernenda Excommunicationis cenſura. 5
Excommunicatos vitandos. 6
Non paſſim, contra omnes delatos, per Fiſcales inquirendum. 7
Manifeſtè criminoſi pro quæſtu nequaquam ferendi. 8
Clerici, graviſſimorum criminum rei, ſecundum Canonicas ſanctiones puniendi. 9
De Teſtamentis inſinuandis, approbandis, ac exequendis. 10
Bona Presbyteri, ab inteſtato defuncti, in piam cauſam convertenda. 11
Portio, quæ Archiepiſcopo ſolvitur, minimè gravis. 12
Iuramentorum facilis exactio, in judiciis referenda. 13
Formula inquirendi hæreticos, delineanda. 14

P A R S XIV.

De viſitatione ac Synodis Archiepiſcopalibus, Archidiaconalibuſque. Cap. 1
Quo ordine viſitatio inſtituenda. 2
Quæ ubique corrigere oporteat. 3
Inprimis reformandos eſſe Decanos. 4
Inquietos, & Prælatis rebelles, corripiendos. 5
In Monaſteriis quomodo abuſus percipiendi. 6
In viſitatione Parochiarum quid agendum. 7
Habenda concio per Viſitatores. 8
Interrogandus Parochus, quo titulo miniſterium gerat. 9
De vita, moribus, & doctrina, inquirendum. 10
De habitu, tonſura, ac reliquis externis, videndum. 11
Num hæreſis quæpiam ſerpat, diligenter inveſtigandum. 12
Num agantur alia, quæ cum Dei & Eccleſiæ inſtitutis pugnent, diſpiciendum. 13
De puerorum inſtitutione, & hoſpitalium cura, quærendum. 14
Vitia, quibus aſſueverint Parochiani, acriter corrigenda ac refrenanda. 15
De Officio Parochi inquirendum. 16
Synodus Epiſcopalis anno bis habenda. 17
Quid agendum in Synodo Epiſcopali. 18
De Synodis Archidiaconalibus ac Ruralibus. 19
Officiales Archidiaconorum, & Decanos Rurales, viros graves eſſe oportere. 20
Synodi Archidiaconales antiquitatem quandam præ ſe ferunt. 21
Abuſus in Synodorum Archidiaconalium ac Ruralium obſervatione. 22
Inter viſitandum abuſus corrigendi. 23
Procurationem ſuo officio rectè fungentibus pendi, æquum eſſe. 24

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN